

cându aceste, se întinse și mai multu. Țer' bunulu sobolu, ne mai avându încotro, țîșni pe ușă afară și țîșșă: Ecce respălătirea streinului primitu! . . . Sermanulu Sobolu! muria de frigu și fόμε, dacă nu avea o rudă aprópe, care să-lu primiască. Să învêțemu lecțiune de la sobolu. Streinii ni potu lua totu, și apoi și țera.

42. Țera. O întindere de pămêntu, locuită de ómeni, prin sate și orașe, și care se ocârmuescu de o singură stăpânire, se numesce țera séu statu. Ca să putemu cunósce mărimea unei țeri, s'a făcutu închîpuri pe hârtie, numite hărți. O hartă, ni înfăcișază séu pămêntulu întregu, séu numai o parte a sa, cuprinđetóre de mai multe țeri. Suntu însă unele hărți, care ni înfăcișază numai o singură țera, séu chiar numai unu orașu.

Țera în care locuimu noi, se numesce **România liberă**. Eu suntu **Românu**, și România este patria mea: pentru că într'ênsa m'amu născutu, trăescu și o iubescu, ca și pe muma me; totu într'ênsa s'au născutu și au trăitu părinții, moșii și strămoșii mei Români. Țera noastră se megieșesce din tóte părțile cu alte țeri, despărțindu-se de ele, prin otare înseminate. România, la rěssăritu să megieșesce cu **Basarabia**, și se desparte una de alta, prin riulu **Pruțu**. La mēđă-nópte și apussu, se megieșesce cu **Bucovina** și **Transilvania**, despărțindu-se prin munții Carpați, riuri și șanțuri. Țer' la mēđă-đi, se megieșesce cu **Dobrogiă**, **Bulgaria** și **Serbia**, despărțindu-se de ele, prin fluviulu **Dunărea**,—cea mai mare apă.—Țerele: **Basarabia**, **Bucovina** și **Transilvania**, suntu locuite de Români, frați cu noi; ba și în cele de la mēđă-đi, locuescu mulți Români. România liberă, înainte se împărția în doê; dintre care una se numia **Moldova**, Țer' cea-l-altă **Valahia** séu țera **muntenească**; însă la anul 1862, Ianuariu 24, s'a făcutu una, cu numele, mai ântěiu **Principatele-unite**, apoi **România**. **Moldova**, era înainte multu mai mare, de cumu e astă-đi; căci, de dēnsa se mai ținea âncă **Bucovina** și **Basarabia**; însă **Bucovina** de la 1777, adecă de 95 ani, se stăpânesce de nemți, fără nici unu dreptu; de și **Ghica**, domnulu **Moldovei** de-atunci, se împrotivi la luarea ei, și-și perdu vieța. **Basarabia** asseminea fără nici unu dreptu fu luată de ruși la 1812, adecă numai de 60 ani.

În țera noastră, locuescu ca la 5 milioane de Români. **MĂRIEA SA CAROL I** este Domnulu Româniloru. Dar' afară de Români, în România liberă, trăescu și mulți streini, precum: **judani**, **unguri**, **greci**, **lipoveni**, **ruși**, **bulgari**, **nemți** etc. Însă România este numai a Româniloru și numai singuri Români au dreptu assupra ei; pentru că strămoșii noștri au vėrsatu pârîe de sânge, pēne când au luat'o de la **Daci**, poporulu bravu, care o stăpâniau înainte loru; și pentru că Români o stăpânescu și apėră mai multu de 1,700 ani, în contra multoru cumplîți dușmani, cari voiau să li-o iea. **Gepidii**, **Bulgarii**, **Longoardii**, **Hunii**, **Tatarii**, **Avarii**, **Turcii**, **Leșii** și alții, veniau ca unu focu assupra loru; însă Români mai tari de cătu stâncele de pėtră, i făceau a se întorce de unde-au venitu, séu a apucă în altă parte. Români suntu datori și de-acum înainte a-și apėra țera cu sângele loru.

Cine dar' are mai multu dreptu assupra României, și mai multe datorii de împlinitu pentru dēnsa?—